

ПРАВИЛНИК ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРАВАТА ВЪРХУ ОБЕКТИ НА ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ ВЪВ ВИСШЕТО УЧИЛИЩЕ ПО ЗАСТРАХОВАНЕ И ФИНАНСИ

Раздел I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1 (1) Този правилник урежда отношенията и правилата при използване на продуктите от научни изследвания и други обекти на интелектуална собственост, реализирани във ВУЗФ в работно време, с финансови и материални средства на ВУЗФ и създадени при изпълнение на задължения, произтичащи от трудови или други договорни отношения или върху които са придобити права по друг начин.

(2) Отношенията по ал.1 се уреждат от Центъра за научни изследвания във ВУЗФ.

Чл.2 Този Правилник не се прилага за:

1. Научни продукти, разработени с цел научното развитие на техните автори/създатели, като студии и статии в научни списания, доклади от конференции, учебници и учебни помагала, чието написване не е възложено от ВУЗФ и не са използвани финансови средства и материална база на ВУЗФ;
2. Обекти на интелектуална собственост, които имат характер на класифицирана информация и са предмет на други правила;
3. Обекти на интелектуалната собственост, които се предмет на договорни отношения с министерства и държавни органи по техни правила;
4. Обекти на интелектуална собственост, които са създадени в извънработно време, без да са използвани финансови и материални средства на ВУЗФ, както и не са в резултат на трудовоправни отношения с ВУЗФ.

Чл.3 Правата върху обекти на интелектуална собственост, създадени извън условията на чл.1, принадлежат на техните автори/създатели.

Чл.4 Водещи принципи при приложението на Правилника са:

1. Академична свобода и стимулиране на научноизследователската дейност;
2. Равен достъп и справедливост;
3. Взаимно доверие и добросъвестност;
4. Прозрачност;
5. Конфиденциалност.

Чл.5 Основната цел на настоящия правилник е да подпомогне достъпа, развитието, разпространението, защитата, трансфера, лицензирането, комерсиализацията на научните постижения и създаването на обекти на интелектуална собственост.

Чл.6 Научноизследователската работа е дейност, чрез която се постигат целите на научната политика на ВУЗФ и се осъществяват научните изследвания, даващи като резултат интелектуален продукт от научноизследователската дейност.

(2) За тази цел ВУЗФ се стреми да създава все по-благоприятна среда за осъществяване на качествени научни изследвания, за постигане на значими резултати от тях.

(3) Научноизследователската дейност е основна част от дейността на академичния състав. Тя се реализира предимно на проектен принцип, както и чрез прякото участие на отделни изследователи – докторанти, студенти и административни служители.

(4) Членовете на академичния състав могат да извършват по своя инициатива и съобразно своите интереси научноизследователска работа, свързана с тяхното научно и кариерно развитие. Продуктът от научноизследователска дейност е интелектуална собственост на създателите му, а ВУЗФ може да бъде вторичен носител на авторското право.

Чл.7 (1) Изключителните права върху резултатите от научните изследвания и други обекти на интелектуалната собственост, създадени с финансови и материални средства на ВУЗФ, при изпълнение на трудовоправни задължения принадлежат на ВУЗФ, като работодател.

(2) ВУЗФ е носител на права върху обекти на интелектуална собственост, когато техният автор е:

1. изпълнявал присъщи за длъжността му служебни задължения;
2. изпълнявал е специално възложени му задължения и от това се очаквало създаването на обект на интелектуална собственост;
3. използвал е материални и финансови средства на ВУЗФ, или знания и опит, придобити в резултат на работата.

(3) ВУЗФ може да бъде носител на авторски и сродни права върху създадено произведение, когато това е изрично предвидено в трудов или друг договор.

(4) Правата върху обекти на интелектуалната собственост може да принадлежат съвместно на ВУЗФ и автора, и на трети лица, когато това е предвидено в договор.

(5) ВУЗФ е носител на права върху обекти на интелектуалната собственост, създадени от докторанти и студенти през периода на

обучението им, както и при участието им в проекти, включващи трети лица и в разработки, при които са използвани обекти, върху които ВУЗФ има права, освен ако в договора е предвидено друго.

Раздел II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРИХОДИТЕ ОТ ТЪРГОВСКА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ПРОДУКТИ

Чл.8 (1) Авторът/създателят на обект на интелектуална собственост може да отстъпва на ВУЗФ изключително право университетът да използва създаденото произведение по силата на договор за използване на произведение по смисъла на чл.36 от Закона за авторското право и сродните му права.

(2) Когато отстъпва изключително право за използване на произведение, то трябва да е изрично и в писмена форма, авторът не може сам да го използва по начина, за срока и на територията, уговорени в договора, нито да отстъпва това право на трети лица.

(3) Когато отстъпва неизключително право за използване на произведение, авторът може сам да го използва, както и да отстъпва неизключително право върху същото произведение на трети лица.

Чл.9 (1) Възнаграждението на авторите/създателите на обекти на интелектуална собственост се определя с договор, сключен между тях и ВУЗФ.

(2) Приходите от успешна търговска реализация на обекти на интелектуалната собственост се разпределя, както следва:

- А) за авторите/създателите – 60%
- Б) за ВУЗФ – 40%

Чл.10 При прекратяване на трудовия договор с ВУЗФ авторът/създателят на обект на интелектуална собственост запазва правото си да получава приходи от търговската му реализация.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. „Права върху обекти на интелектуална собственост“ принадлежат на автора/създателя на интелектуалния продукт. Той има изключителното право да използва създадения интелектуален продукт и да разрешава използването му от други лица, освен в случаите, в които закона разпорежда друго.

§2. „Обекти на интелектуална собственост“ са **произведенията** по смисъла на Закона за авторското право и сродните му права, **изобретенията и полезните модели** по смисъла на Закона за патентите и регистрацията на полезни модели, **марките и географските означения** по

смисъла на Закона за марките и географските означения, **промишлените дизайни** по смисъла на Закона за промишления дизайн, **търговска тайна и ноу-хау** по смисъла на Закона за защита на конкуренцията и др.

§3. „Комерсиализация“ е всяка форма на използване на обекти на интелектуалната собственост, от която се постигат финансови и/или други икономически ползи за ВУЗФ чрез превръщането ѝ в продаваеми продукти и услуги.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Този Правилник се приема на основание Закон за висшето образование (ЗВО), Закон за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Закон за авторското право и сродните му права (ЗАПСП), Закон за патентите и регистрацията на полезен модел (ЗПРПМ), Закон за марките и географските означения (ЗМГО), Закон за защита на конкуренцията (ЗЗК).

За всички отношения, свързани с дейността по защитата на интелектуалната собственост във ВУЗФ, които не са уредени с този Правилник, се прилага българското и европейското гражданско законодателство.

Измененията на този Правилник става по реда на неговото приемане и утвърждаване.

Правилникът е приет на заседание на АС на 4.04.2024г., с Протокол № 2 и влиза в сила от датата на приемането му.